

Quick scan ecologie

De Hout 53 te Hem

16 maart 2021

Samenvatting

Voor de planlocatie aan De Hout 53 te Hem wordt de bouw van een vrijstaande woning voorbereid met eventueel demping van een klein stukje water. Onderzocht is of er effect kan ontstaan op beschermde natuurwaarden.

Gebleken dat de aanwezigheid van kleine marters niet is uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten is noodzakelijk.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

8 - Analyse

10- Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever dhr. Sluis
Projectnummer 21.076
Datum 16 maart 2021
Auteur N.M.Wiersma Andriessen
Gecontroleerd P.J.H. van der Linden
Status definitief

*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

Inleiding

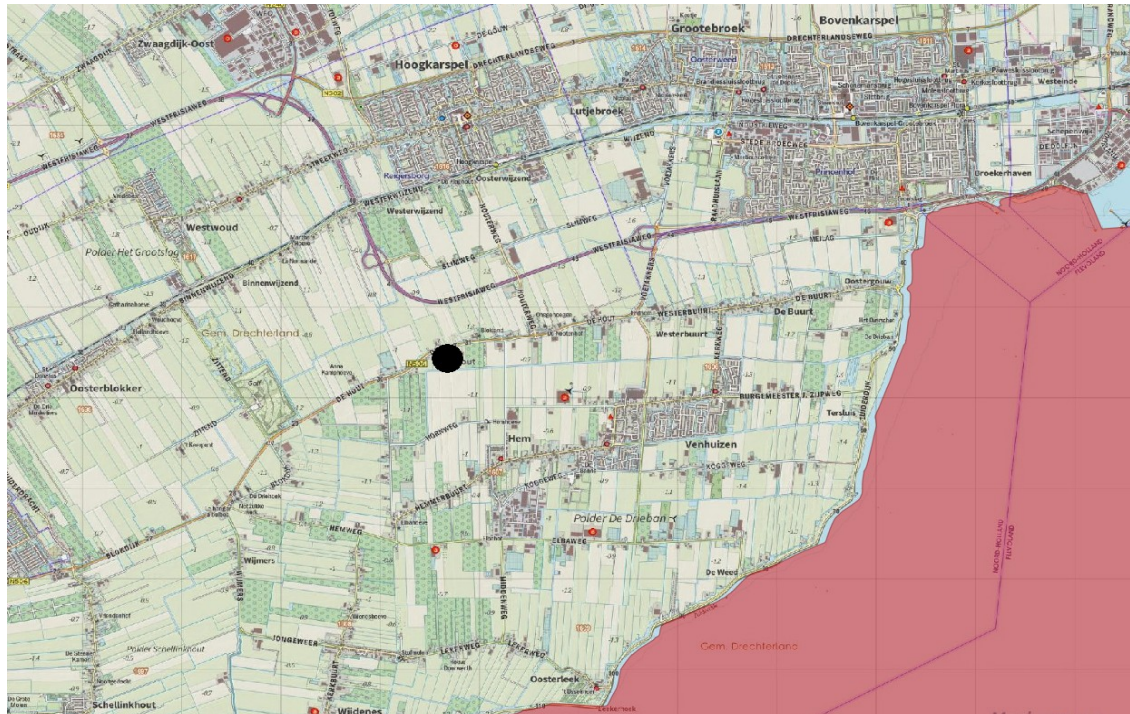
Voor de planlocatie aan De Hout 53 te Hem wordt de bouw van een vrijstaande woning voorbereid met eventueel demping van een klein stukje water. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggend rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 26 februari 2021 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

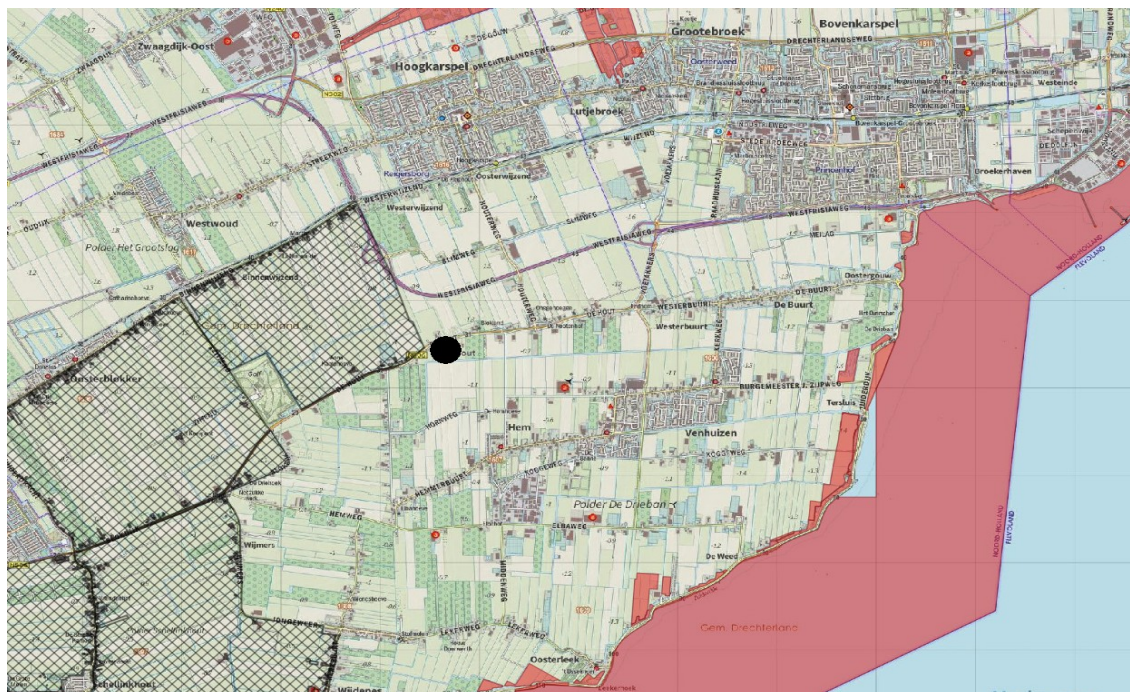

Ligging van de planlocatie

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland (rood) en het Weidevogelleefgebied (raster) ten opzichte van de planlocatie

De planlocatie betreft een weiland van 9.150 m² tussen de huisnummers 51 en 55 op De Hout in Hem, in de wijk Venhuizen van de gemeente Drechterland te Noord-Holland. Het perceel ligt in agrarisch landschap. Aan de oost- en westzijde van het kopeind staan woningen. Vanaf het kopeind loopt de kavel verder richting het zuiden, waar het weiland na het kopeind een stuk breder wordt in oostelijke richting. De kavel is omringd door water, aan de oost- en westzijde een smalle sloot, het zuiden door de Driebankanaal. Achter deze bredere watergang bevinden zich wederom grote kavels agrarisch landschap. De straat De Hout ligt parallel aan de N506, en daarachter bevindt zich wederom enkel agrarisch landschap.

De beschermde Natura 2000-gebieden liggen op redelijke afstand van de planlocatie. Op ruim 3,5 km ligt het gebied “Markeermeer & IJmeer”. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op ruim 3 km afstand van de planlocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden van internationaal belang beschermd. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats, planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. Het dichtstbijzijnde gebied ligt minder dan 100 m van de planlocatie.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie wordt beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 26 februari 2021 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 26 februari 2021 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof bewolkt, droog weer met een temperatuur van 9 °C en windkracht 2 Bft.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er is één melding van de huismus (*Passer domesticus*) ter hoogte van De Hout nr. 94. Van de gierzwaluw (*Apus apus*) is ook één melding bekend bij nr. 92. Er zijn meerdere meldingen van de buizerd (*Buteo buteo*), onder ander bij De Hout nr. 55. Meerdere meldingen zijn gemaakt van de sperwer (*Accipiter nisus*), en van de torenvalk (*Falco tinnunculus*). Recent is een torenvalk waargenomen bij De Hout nr. 55. Van de ransuil (*Asio otus*) zijn ook meerdere meldingen bekend, onder andere ter hoogte van De Hout 29. Als laatste een melding van een groene kikker (*Pelophylax spec.*) ter hoogte van de Elbaweg.

Vegetatie en planten

Het perceel is geheel begroeid met gras. Bekende plantensoorten als ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), grote ereprijs (*Veronica persica*) en grote brandnetel (*Urtica dioica*) zijn waargenomen in het weiland. De oevers zijn aan de oost- en westzijde zijn gemaaid. Aan de kant van de Driebankkanaal staat nog riet (*Phragmites australis*). Vanaf het terrein van De Hout nr. 51 hangen takken van naald- en loofbomen en struiken over het perceel. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de locatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocatie en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het perceel is onbebouwd en boomloos, de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de vleermuis is uit te sluiten binnen de planlocatie. Tijdens het oriënterend onderzoek is vanaf de weg en vanaf de planlocatie gekeken of er openingen in de woningen en bijgebouwen zitten bij De Hout 51 en 55. Er zijn geen zichtbare openingen waargenomen.

Ook het bronnenonderzoek heeft uitgewezen dat er geen vleermuizen zijn waargenomen in de afgelopen vijf jaar, dus de kans op vleermuisverblijven is nihil. Vervolgonderzoek naar de vleermuis is niet noodzakelijk.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Binnen de planlocatie worden geen vleermuizen verwacht. Potentiële vliegroutes en foerageergebieden zullen hierdoor niet aanwezig zijn binnen de planlocatie.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egels (*Eurinaceus europaeus*), spitsmuizen en muizen. De kans op aanwezigheid van de kleine marters is aanwezig doordat het perceel over voldoende geschikt habitat beschikt. Vervolgonderzoek naar de kleine marter is noodzakelijk.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Er is geen bebouwing aanwezig waarin een huismus of gierzwaluw zich kan nestelen. Aanvullend onderzoek naar deze twee soorten vogels is niet nodig.

Algemene broedvogels

Tijdens het oriënterend onderzoek is de tuin van De Hout 55 en daarnaast merels (*Turdus merula*), eksters (*Pica pica*), vlaamse gaai (*Garrulus glandarius*) en meerkoeten (*Fulica atra*) aangetroffen. Verder zijn faecaliën van ganzen (*Anser spec.*) aangetroffen in het weiland. Op de planlocatie en in de directe omgeving zijn er algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn buiten de invloedssfeer van het werk gemeld en aangetroffen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen.

Herpetofauna en vissen

Er is oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden of amfibische organismen op en in de directe omgeving van de planlocatie. Binnen de planlocatie zijn daarom algemeen voorkomende watergebonden organismen te verwachten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde en bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie. Tijdens het oriënterend onderzoek is op de oever aan de kant van De Hout 51 een hol van de muskusrat (*Ondatra zibethicus*) aangetroffen. Daarnaast zijn molshopen aangetroffen.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 26 februari 2021 is gebleken dat de aanwezigheid van kleine marters en watergebonden organismen niet is uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van marters is noodzakelijk. De aanwezigheid c.q. effect op andere beschermde soorten is op voorhand uit te sluiten. De bescherming van de watergebonden organismen valt onder de zorgplicht.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zichzelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog – in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijke kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels op en in de directe omgeving van de planlocatie.

Dit is mogelijk in de aanwezige bomen en struiken. Ook op de platte daken, aanwezige openingen in de panden en begroeiing is er mogelijkheid voor algemene broedvogels om te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 3,5 km van de planlocatie. Er is geen kans op een significante depositie van stikstof. Het Markermeer & IJmeer is niet gevoelig voor stikstofdepositie. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op 3 km afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voor-nemen, wordt geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie aan De Hout 53 te Hem wordt de bouw van een vrijstaande woning voorbereid met eventueel demping van een klein stukje water.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 26 februari 2021 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat de aanwezigheid van kleine marters niet is uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten is noodzakelijk. De aanwezigheid van de andere beschermde soorten zijn op voorhand uit te sluiten.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen, struiken en oevers. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten de broedperiode te starten.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 3,5 km van de planlocatie. De kans dat er een significante wijziging is afwezig.

- [BIJ12. \(2017\). Kennisdocument huismus.](#)
- [BIJ12. \(2017\). Kennisdocument gierzwaluw.](#)
- [BIJ12. \(2017\). Kennisdocument gewone dwergvleermuis.](#)
- [Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill. \(2012\). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur](#)
- [Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz. \(2004\). Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.](#)
- [waarneming.nl](#)
- [natura2000.nl](#)
- [zoogdiervereniging.nl](#)
- [FloravanNederland.nl](#)